Przedpłata wraz z przesyłką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 12. Dnia 22. czerwca 1892. XIX. rocznik.

Czernichowskie spółki systemu Raiffeisena.

I. Bazar Kółka rolniczego.

Istnieje u nas pewne uprzedzenie ku zastosowywaniu przepisów ustawy spółkowej z 9. kwietnia 1873 według systemu Raiffeisena, które to uprzedzenie przypisać można głównie nieznajomości zasad tegoż systemu. Tymczasem właśnie do lokalnych stowarzyszeń nadaje się ta forma doskonale. Praktycznie wypróbowanym dowodem tego jest świetne stosunkowo powodzenie dwóch takich instytucyj w Czernichowie pod Krakowem: *Kasy oszczędności i pożyczek* tudzież sklepu pod nazwą *Bazar Kółka rolniczego*. Obie spółki są protokołowane, pierwsza z nieograniczoną poręką, druga z ograniczoną.

Według §. 4. statutu członkami spółki *Bazar Kółka rolniczego w Czernichowie* mogą być „własnowolne osoby wyznania chrześcijańskiego“, które zarząd do grona członków przyjmuje.

Zarząd jest tylko jeden — t. j. nie ma rozdziału na Radę nadzorczą i Dyrekcyę. Skład i zakres działania zarządu określa statut w następujący sposób:

§. 11. Skład. Zarząd składa się: z przewodniczącego, jego zastępcy, sekretarza czyli pisarza, kasyera i dwóch kontrolorów, razem przeto z sześciu członków i trzech zastępców, którzy tylko w razie przeszkód w sprawowaniu czynności przez któregokolwiek członka Zarządu wstępują w prawa i obowiązki tych członków Zarządu, których zastępują. Członków Zarządu oraz ich zastępców wybiera walne zgromadzenie na przeciąg trzech lat. Ustępujący członkowie mogą być ponownie wybranymi. W razie śmierci lub ustąpienia członka Zarządu należy spowodować w ciągu najkrótszego czasu dokonanie wyboru uzupełniającego przez walne zgromadzenie.

§ 14. Zakres władzy Zarządu:

a) Zarząd zastępuje Spółkę sądownie i pozasądownie w zakresie przez ustawę o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych (§. 18—21 ustawy) określonym. W procesach zastępuje ją przewodniczący Zarządu, jego zastępca lub którykolwiek członek Zarządu, bez osobnej legitymacyi, a tylko na podstawie wyborczego protokołu i pisemnego zlecenia Zarządu do jego zastąpienia;

b) Zarząd przyjmuje i wyklucza członków; przeciw decyzyi Zarządu wolno się odwołać do decyzyi najbliższego walnego zgromadzenia;

c) Zarządowi wolno każdego czasu zwołać walne zgromadzenie;

d) Zarząd jest obowiązanym przestrzegać i wykonywać przepisy ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych i statutu Spółki, tudzież uchwały walnego zgromadzenia.

e) Zarząd rozstrzyga o zaciągnięciu przez spółkę pożyczek w granicach przez walne zgromadzenie określonych;

f) nabywa towary i inne ruchomości;

g) ustanawia ceny sprzedaży towarów;

h) nadzoruje prowadzenie sklepu spółkowego, kasy i rachunkowości;

i) wystawia wszelkie dokumenta, zawierające zobowiązania spółki;

k) bada przedstawiony przez przewodniczącego i kasyera rachunek roczny i bilans Spółki za ubiegły rok i najpóźniej do dnia 1. maja przedkłada z odpowiednimi wnioskami walnemu zgromadzeniu;

l) ma prawo mianować sklepikarza i w porozumieniu z nim pomocników sklepowych, tudzież zawiera z nimi stosowne umowy;

m) wydaje instrukcyę dla sklepikarza, kasyera i kontrolorów.

§ 15. Odpowiedzialność. Członkowie Zarządu odpowiadają osobiście i solidarnie za szkody, wynikające z przekroczenia kompetencyi, przepisów

ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych, jakoteż z niniejszego statutu i prawomocnie zmienionych postanowień — a cały Zarząd jest odpowiedzialnym przed walnem zgromadzeniem za wykonanie postanowień statutu i uchwał walnego zgromadzenia.

§. 16. Posiedzenia i uchwały Zarządu. Posiedzenia Zarządu odbywają się regularnie co miesiąc, a nadto ilekroć tego zachodzi potrzeba. Na żądanie co najmniej trzech członków zarządu obowiązanym jest przewodniczący zwołać posiedzenie Zarządu. Przewodniczący Zarządu lub jego zastępca zwołuje posiedzenie Zarządu cyrkularzem, jeżeli Zarząd innego sposobu nie postanowi. Do ważności posiedzenia potrzebną jest obecność co najmniej czterech członków Zarządu, a ewentualnie ich zastępów. Uchwały zapadają większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

§. 17. Obowiązki przewodniczącego Zarządu są następujące:

a) w myśl przepisów ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych dostarcza dotyczącym władzom wykazu członków spółki, zawiadamia je o zmianach w składzie Zarządu i o zmianach statutowych, troszczy się o regularne prowadzenie ksiąg spółkowych, wykazów członków i t. p., stara się o ogłoszenie w ciągu pierwszych 6. miesięcy bilansu spółki za ubiegły rok;

b) z pomocą sekretarza prowadzi korespondencyę, i przechowuje u siebie pieczęć spółki;

c) nadzoruje szczegółowo podług instrukcyi prowadzenie rachunkowości i kasowości przez kasyera, wystawia asygnacye na pobory i wypłaty, uskutecznia zamknięcie rachunków i wspólnie z kasyerem zestawia bilans;

d) zaprasza na posiedzenie Zarządu i walnego zgromadzenia z wyjątkiem wypadków przewidzianych w §. 23. statutu;

e) na zwyczajnem dorocznem zgromadzeniu członków spółki, odbywającem się na wiosnę, składa sprawozdanie o stanie spółki.

§. 18 Obowiązki kasyera są następujące:

a) przechowuje gotówkę kasy, papiery wartościowe i alegata kasowe;

b) na podstawie przekazów przewodniczącego Zarządu albo jego zastępcy dokonywa wszelkich wypłat, i przyjmuje wszelkie wpłaty do kasy spółki;

c) prowadzi według instrukcyi książki kasowe;

d) po skończonym roku administracyjnym zamyka książki, i do dnia 1. marca przedkłada Zarządowi roczny rachunek i bilans spółki.

§. 19. Obowiązki kontrolorów są następujące:

a) przyjmują do magazynu sprowadzony towar, i dbają o jego dobre przechowanie;

b) wydają z magazynu w miarę potrzeby towar do sklepu;

c) prowadzą księgi magazynowe z odnośnymi alegatami;

d) dokonują według wydanej przez Zarząd instrukcyi kontroli towaru, oddanego do sklepu, jak niemniej kontroli kasy spółkowej;

e) dostarczają kasyerowi dat, potrzebnych do zestawienia bilansu spółki.

Te funkcye, które w spółkach systemu Schultzego należą do Dyrekcyi i Rady nadzorczej, w lokalnych spółkach raiffeisenowskich wykonuje ów Zarząd.

Statut Bazaru czernichowskiego określa zakres działania walnego zgromadzenia w następujący sposób:

§. 26. Kompetencya. Walnemu zgromadzeniu przysługuje najwyższy nadzór i decyzya w sprawach spółki.

W szczególności zaś walne zgromadzenie:

a) nadzoruje czynności Zarządu;

b) na zwyczajnem wiosennem zebraniu użycza lub odmawia zatwierdzenia rocznych rachunków i bilansu za ubiegły rok, decyduje o użyciu zysku lub pokryciu strat i o udzieleniu absolutoryum z czynności Zarządu;

c) ustanawia wysokość kapitału obrotowego;

d) oznacza wynagrodzenie sklepikarza;

e) rozstrzyga w ostatniej instancyi o zażaleniach przeciw prowadzeniu interesu spółki, a w razie potrzeby usuwa z urzędu członków Zarządu tudzież postanawia rozpoczęcie procesów przeciw Zarządowi, wybierając w tym ostatnim wypadku swego pełnomocnika;

f) decyduje o przystąpieniu do związku spółek na podobnych zasadach opartych;

g) decyduje o nabywaniu nieruchomości przez spółkę.

Bazar Kółka rolniczego w Czernichowie otworzył swój „handel towarów mięszanych“ z dn. 22. marca 1891 r. w wynajętym lokalu. Zrazu ograniczono się na sprzedaż wiktuałów (produktów mącznych, towarów kolonialnych) oraz towarów żelaznych i różnych drobiazgów (nici, szpilki etc.). Z końcem kwietnia 1891 wprowadzono dział towarów bławatnych (płótna, perkale, chustki i t. p.), a z początkiem lipca uzyskano trafikę. Interes rozwijał się prawidłowo i pomyślnie. Atoli mnożyły się trudności. Agitacya ży-

dowska i miejscowego kupca chrześciańskiego sprawiła, że groziło Bazarowi wyrzucenie z zajmowanego lokalu, a okazała się niemożebność wynajęcia innego w dogodnym miejscu. Dlatego postanowiono nabyć na własność realność odpowiednią, a mianowicie najprzód dom, w którym się Bazar pierwotnie mieścił. Właściciel złożył deklaracyę pisemną co do warunków kupna-sprzedaży, następnie z podmowy nieprzyjaciół Bazaru cofnął ją. Dlatego ostatecznie nabyto dom inny, od owego chrześciańskiego kupca za 5.200 zł zaś cały jego towar i urządzenie sklepowe za 2.018 zł. Tym sposobem zażegnano główne niebezpieczeństwo. Atoli trudności inne dalej istniały i mnożyły się. Kupiec, któremu Bazar zapłacił drogo za dom i sklep, otworzył nowy handel, sprzymierzył się z żydami, i wspólnie z nimi prowadzi agitacyę przeciw Kółku. Nadto inne jeszcze były do zwalczenia trudności.

Pomimo tych niespodziewanych w przeważnej części przeszkód, handel istnieje i rozwija się, jak wykazuje zamknięcie rachunkowe. Miesięczny targ około 1.200 zł. Atoli utrzymanie Bazaru w tych warunkach wymaga nadmiernego absorbowania sił zarządu.

Obrót kasowy Bazaru Kółka rolniczego w Czernichowie za czas 22. marca do 31. grudnia 1891 r. przedstawia się jak następuje:

I. Dochód:

Udziały	2.120 zł.	—	ct.
Pożyczki	1.284 ,,	82	,,
Sprzedaż towarów	9.368 ,,	28	,,
Inne	44 ,,	58	,,
Razem	12.827 zł.	68	ct.

II. Rozchód:

Zwrot pożyczek	1.027 zł.	93	ct.
Kupno towarów	10.551 ,,	34	,,
Koszta administracyi	879 ,,	11	,,
Razem	12.458 zł	38	ct.

III. Obrót kasowy 25.286 zł. 07 ct.

IV. Gotówka z 31. grudnia 369 zł. 30 ct.

Bilans Bazaru Kółka rolniczego w Czernichowie w d. 31. grudnia 1891 r. przedstawia się tak:

Stan czynny:

Gotówka z 31. grudnia	369 zł.	30	ct.
Wierzytelności	525 ,,	88	,,
Wartość towarów (własna)	1.691 ,,	07	,,
Urządzenie sklepowe	212 ,,	07	,,
Razem	4.798 zł.	32	ct.

Stan bierny:

Udziały	2.130 zł.	—	ct.
Pożyczka	256 ,,	89	,,
Długi towarowe	2.063 ,,	68	,,
Zaległości administracyjne	144 ,,	70	,,
Razem	4.595 zł.	27	ct.

Czysty zysk za 1891 wynosi 203 zł 05 ct. co umożliwiło wyznaczenie 10% dywidendy

Skład zarządu jest następujący: dr. Adam Prażmowski, przewodniczący zarządu, Jan Topolski, zastępca, dr. Franciszek Stefczyk, sekretarz, Ignacy Goratowski, kasyer, ks Edward Królikowski i ks. Tomasz Włodarczyk, kontrolorowie

---

Ze sprawozdań
stowarzyszeń związkowych za rok 1891.

V. Towarzystwo zaliczkowe w Łańcucie — stow. zarejestrowane z nieograniczoną poręką. Powiat Łańcucki pod wielu względami należy do najciekawszych okolic naszego kraju. Mając glebę lichą w ogólności, a w znacznej części powiatu wprost nieurodzajną, posiada on ludność rolniczą, która jednakże od dawnych wieków przyzwyczajoną jest do przemysłu i handlu, gdyż tym zarobkiem uzupełnia ona chudy swój dochód z gospodarstwa rolnego. Ztąd też pochodzi, że w Łańcuckim powiecie odznacza się lud sprytem i przedsiębiorczością — jak niemniej także tem usposobieniem niezależnem, pełnem poczucia godności własnej, jakie wyrabia się u ludzi, posiadających wyrobioną praktyką życia inteligencyę i energię.

Taki też lud, to idealna gleba dla stowarzyszeń!

Nic też dziwnego, że Towarzystwo zaliczkowe w Łańcucie bujnie zakorzenia się i rozrasta, i w tamtejszej okolicy stanowi czynnik potężny. Towarzystwo zaliczkowe w Łańcucie „opanowało powiat“ w dodatniem, w najlepszem znaczeniu tego wyrazu, gdyż u wszystkich warstw ludności zdobyło sobie nieograniczone zaufanie, i stało się ożywczem ogniskiem każdej myśli zdrowej, każdego usiłowania uczciwego, w obywatelskiej myśli podjętego, a zmierzającego ku pożytkowi rolnictwa, przemysłu, i handlu swojskiego. Z końcem r. 1891 liczyło ono 3.181 członków, z kwotą własnego zasobu wpłaconą na udziały 54.391 zł. i z funduszem rezerwowym 26.072 zł. — tak, że cały majątek tego czysto ludowego Towarzystwa wynosi już 80.483 zł. Tkactwo białe, sukiennictwo, szewstwo i garbarstwo — jednem słowem każdy rodzaj przemysłu, utrzymującego się pomiędzy ludem w tamtejszych okolicach, ma w Tow. zaliczkowem wytrwałego i gorliwego opiekuna, który nie ogranicza się na samym tylko kredycie szablonowym, ale działa organi-

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc maj 1892.

Stan bierny

Tow. zaliczkowe w	Stan udziałów i funduszu rezerwowego (wł. mająt.) z końcem miesiąca zł.	ct.	Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca zł.	ct.	Włożono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Wyjęto w ciągu miesiąca zł.	ct.	Stan z końcem miesiąca zł	ct.	Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca zł.	ct	Zaciągnięte w ciągu miesiąca zł.	ct.	Spłacone w ciągu miesiąca zł.	ct.	Stan z końcem miesiąca zł.	ct.	Saldo rachunku Banku krajowego zł.	ct.
Bełzie	17664	99	32263	30	869	41	706	58	32426	13	10600		600	.	800	.	10400	.	.	.
Białej St. poż. i osz. Wz. p.	26681	39	74325	45	1163	.	568	90	74919	5	42289		14156	.	13618	.	42827		.	.
Bochni	18765	88	26270	63	728	.	1709	45	25289	18	27819	31	9638	08	7910	31	29547	08	.	.
Bołszowcach B. z	876	30	.		1830	.	7		1823	.	.	.	.		.	.	.	.	.	.
Brzozowie Pow. Tow. zal.	14464	86	97796	59	9053	01	2260	.	104589	60		.	.		.	.	.	.	.	.
Cieszynie Tow. oszcz. i zal.	184725	32	898309	31	21100	30	24645	67	894763	94			.	.	.	.	.		.	.
Cieszanowie	19584	93	75769	25	2902	25	1327	72	77343	78	21500	.	8700	.	9900	.	20300		999	51
Czortkowie	3340		1220		2521	.	.	.	3741		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Dobczycach St. poż. i oszcz.	4823	80	15847	94	75	26	168	45	15754	75	14030	.	9423		9650		13803	.	.	
Dobromilu	29224	40	35343	21	938		2531	71	33749	50	3700	.	.	.	.	.	3700		1299	66
Dukli	693		1795	20	150	.	30	.	1915	20	6600		.		.	.	6600		.	
Dubiecku	9197	68	38462	69	419	48	985	02	37897	15	2703		600		1177		2126	.	.	
Dynowie	2687	92	5921	78	1066		50	.	6937	78	1610		872	70	27	50	2455	20	.	
Glinianach	80940	75	107953	92	9484	22	5155	53	112282	61	41837	94	18897	.	17509	35	43225	59	1444	56
Głogowie Pow. Tow. zal.	27909	04	95082	39	1614	59	2273	72	94423	26	12670	.	2600	.	1240	.	14030	.	.	.
Gorlicach	104378	62	358292	02	12118	22	27279	34	343130	90	317915	82	243921	92	176608	44	385229	30	.	.
Grybowie	21481	08	85341	47	2144	55	1546	74	85939	28	14800	.			600	.	14200	.	.	.
Jaśle	63317	61	239502	89	12763	22	27342	82	224923	29	12585		3000		1500		14085		1420	82
Jaworowie	32198	77	93613	50	3015	20	1840	61	94788	09	39500		5600		5900		39200		1585	06
Jaryczowie n. K. z.	5216	53	736	78	25	55	223	65	538	70	3890	.	6464	21	6244	83	4109	38		.
Kałuszu	25333	83	30001	42	977		1879	25	29099	17	24010	.	7020		3910	.	27120		.	.
Kamionce strum. P. T. z.	14516	10	56324	97	3024	99	3968	10	55381	86	9000		3000	.	.	.	12000	.	959	04
Kańczudze K. z.	3529	37	2760	71	.	.			2760	71	3400	.			.	.	3400	.	.	.
Kołomyi	41179	99	160738	91	2842	92	8891	47	154689	86	38424	.	6773	.	8554	.	36643	.	.	
Kolbuszowej	19206	25	37741	43	2440	66	4434	[illegible]	35748	08	14000	.	6650		5700	.	14950	.	.	.
Komarnie P. T. z.	30028	37	61425	56	6492		3932	32	63985	24	6400	.	1350		1800	.	5950	.	.	.
Krakowie	106622	72	245380	50	23666	29	39295	81	229750	98	148416	.	49459	.	46883	.	150992	.	.	.
Krynicy St. poż. i oszcz.	15220	83	45173	06	5045	17	1431	06	48787	17	24790	.	2480		2010	.	25260	.	.	
Kulikowie K. z.	10639	44	7601	45	616	.	569	01	7648	44	17300		1000		350	.	17950		.	.
Lubaczowie T. kr. miej.	23426	05	23335	97	1861	86	2573	76	22624	07	.	.	.		.	.	.	.	.	.
Lwowie Pow. tow. z.	14734	20	35921	28	120		1269	.	34772	28	20456	91	.		.		20456	91	2392	46
„ T. wz. kred.	37129	19	31108	64	2920	48	2637	94	31391	18	22495	01	12756		9720	01	25531	.	.	.
„ T. esk. i zal.	32505	89	11871	75	168		1420	.	10619	75	23510	80	11714	42	8054	10	27171	12	.	.
„ I. gal. stow. wzaj. pom. lokator. miej.	1267	95	1655	19	1148	.	1578	30	1224	89	200		465	.	.		665	.	.	.
Makowie St. poż.	64666	86	117347	71	2527	20	3648	36	116226	55	23000					.	23000	.	353	45
Mielcu	22686	57	46924	50	2279	.	3261	31	45942	19	7950	.	1600		2050	.	7500	.	1010	26
Mościskach	30769	82	82968	41	2972	22	3372	79	82567	84	16610		11870		10602	.	17878		1250	93
Nadwórnej K. z.	33854	56	27451	39	371		3079	37	24743	02	20692	83	8486	67	4485	93	24693	57	1314	92
Oświęcimie T. oszcz. i poż.	49744	38	188378	13	10573	13	18099	56	180851	70	27300		8000		.	.	35300	.	636	75
Pilźnie St. oszcz. i poż.	10320	04	42714	40	1123	10	1327	58	42509	92	5747		390	.	1256	.	4881	.	.	
Podhajcach	20605	40	34329	59	3012	38	2048	65	35293	32	12880		.	.	.	.	12880	.	1675	76
Przemyślu K. z. rzem. i rol.	135071	99	165324	05	6308	77	6589	11	165043	71	59176	.	21065	.	19030	.	61211	.	.	
Przemyślanach	32508	31	29829	56	2871	02	891	54	31809	04	20230		4855	.	5645		19440	.	1405	44
Radziechowie	55795	02	150563	85	7298	28	12129	19	145732	94	.		.	.	.		.		.	.
Radymnie K. z.	4261	61	7250	01	809	.	461	50	7597	51	5550	.	1000	.	400	.	6150	.	.	.
Radomyślu T. oszcz. i poż.	6994	09	11458	38	905		1694	94	10668	44	9723	21	1468	.	434	.	10757	21	.	.
Rohatynie	25660	95	64635	29	2994	67	2121	23	65508	73	.		.		.	.	.	.	.	.
Rozdole	5367	43	4028	65	.	.	16		4012	65	9946	25	.		100	.	9846	25	.	.
Rudkach	19090	11	37607	.	1271	66	1198	50	37680	16	6500	.	1000	.	100	.	7400	.	951	32

Stan bierny (cont.) / Stan czynny

Tow. zaliczkowe w	Saldo odsetek z końcem miesiąca zł.	ct.	Reszta pozycyi stanu biernego z końcem miesiąca zł.	ct.	Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca zł.	ct	Spłacono w ciągu miesiąca zł.	ct	Udzielono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Stan z końcem miesiąca zł.	ct	Koszta założ. ruchomości i adm. z końcem miesiąca zł.	ct.	Reszta pozycyi stanu czynnego z końcem miesiąca zł.	ct.	Gotówka z końcem miesiąca zł.	ct
Bełzie	607	47	1053	99	60704	83	1090	30	1025		60639	53	260	23	1066	46	186	36
Białej St. poż. i osz. Wz. p.	3872	50	202	54	138011	03	8900	90	10176	.	139286	13	1682	37	7099	69	434	79
Bochni	1523	02	604	13	65428	37	13957	34	14561	62	66032	65	834	97	7395	34	1466	33
Bołszowcach B. z	55	92	7	51	2890	.	500		.		2390	.	330	16			42	57
Brzozowie Pow. Tow. zal.	4871	86	2833	43	113002	37	6422	90	10085	.	116664	47	869	20	4856	88	4369	20
Cieszynie Tow. oszcz. i zal.	15103	40	3535	68	900310	15	21154	91	43754	.	922909	24	8411	81	156107	56	10699	73
Cieszanowie	1656	81	1125	65	104521	08	2717	16	3370		105176	92	1627	49	12944	19	1262	08
Czortkowie	.	.	183	99	3496		24		2520	.	5992		306	69	.	.	966	30
Dobczycach St. poż. i oszcz.	.	.	.		31862	94	4060	20	3914		31716	74	838	98	1756	87	68	96
Dobromilu	2593	13	763	20	67431	34	1964	94	1406		66872	40	613	57	3571	67	272	25
Dukli	162	51	14	54	6637	32	400	89	6970		13207	32	12	.	.	.	275	76
Dubiecku	2130	53	945	95	50194	98	5896	95	6431	.	50729	03	1114	89	109	01	344	38
Dynowie	357	97	12	54	9774	19	294	23	2510	.	11989	96	66	34	366	14	29	.
Glinianach	6967	12	8553	03	224372	24	56378	53	60758	30	228752	01	3204	66	19542	46	1914	53
Głogowie Pow. Tow. zal.	4239	14	114	39	125615	45	7461	75	9245	10	127398	80	857	09	10396	67	2063	27
Gorlicach	20234	91	9441	48	755960	90	218060	53	263283	38	801183	75	3293	31	37030	75	20907	40
Grybowie	1517	53	370	62	121625	50	955	79	860	.	121529	71	678	61	502	52	597	67
Jaśle	7409	68	34348	99	302615	.	16706	.	17312	.	303221		2048	89	37888	17	2347	33
Jaworowie	5769	28	1381	27	161496	96	13344	11	18120	.	166272	85	1527	11	5023	20	2099	31
Jaryczowie n. K. z.	400	95	388	05	9383	13	1153	16	1261	63	9491	60	426	72	600	50	134	79
Kałuszu	.		1115	35	74202	06	5517	93	7048		75732	13	1183	06	3830	78	1820	43
Kamionce strum. P. T. z.	2713	32	2930	68	81196	18	2896	71	5865	.	84164	47	695	43	1169	02	2472	08
Kańczudze K. z.	36445	.	199	22	6246	98	80	.			6166	98	246	46	3754	43	85	97
Kołomyi	2737	53	2129	59	215876	86	35624	63	34752	33	215004	55	3357	18	16525	76	2492	48
Kolbuszowej	2078	97	1216	30	72588	07	9275	21	7581	.	70893	86	471	18	1095	19	739	40
Komarnie P. T. z.	3493	24	1299	24	89532	50	4352	50	5819	.	90999	.	825	35	11335	58	1596	16
Krakowie	14382	10	11460	49	484192	62	148865	90	148775	.	484101	72	5330	61	17087	38	6688	58
Krynicy St. poż. i oszcz.	3115	47	36	.	85521	01	2144	.	7052	.	90429	01	1108	30	614	67	167	49
Kulikowie K. z.	.	.	749	71	31188	70	868	.	1762	.	32082	20	1278	59	3380	09	246	71
Lubaczowie T. kr. miej.	.		125	08	44464	17	3242	73	2745	.	43966	44	361	04	1743	43	104	29
Lwowie Pow. tow. z.	396	67	.	.	69849	15	1008	50	1191	50	70032	15	725	37	1025	85	969	15
„ T. wz. kred.	2045	83	486	64	87641	33	27623	73	23555	70	91709	36	1037	39	1568	54	2250	55
„ T. esk. i zal.	2181	15	5554	91	60902	65	13467	63	13795	35	61230	37	4675	15	6608	60	5518	70
„ I. gal. stow. wzaj. pom. lokator. miej.	.	.	629	82	20	.	4	.	.	.	16	.	663	40	3104	10	4	16
Makowie St. poż.	9301	69	333	44	183550	02	11409	87	12913	39	185053	54	2502	39	24151	34	2174	22
Mielcu	.		.		69980	19	1203	65	1875	.	70651	54	2320	30	4076	60	90	58
Mościskach	862	34	1030	66	116673	22	16655	80	17987	.	118004	42	1856	98	13375	70	1122	49
Nadwórnej K. z.	2907	16	3517	29	82839	47	23832	65	26621	06	85627	88	1550	37	3327	19	525	08
Oświęcimie T. oszcz. i poż.	8106	08	4381	60	271339	55	2282	.	3580		272637	55	979	61	2869	68	2533	67
Pilźnie St. oszcz. i poż.	1827	89	2856	45	58301	.	6751	.	6858	.	58408	.	547	89	3258	10	181	31
Podhajcach	3355	.	1664	91	68835	04	3864	66	4140	.	69110	38	1087	30	1917	58	3359	13
Przemyślu K. z. rzem. i rol.	7156	05	5221	14	325947	.	40405	.	42836	.	328378	.	1887	99	39888	34	3549	56
Przemyślanach	.	.	2127	31	80054	59	8271	10	8890	.	80673	49	1474	57	3788	99	1353	05
Radziechowie	6294	50	4201	02	192216	37	11428	31	11604	.	192392	06	2059	36	14707	84	2864	22
Radymnie K. z.	617	20	106	55	16567	83	1378	23	1945		17134	60	418	67	117	51	1062	09
Radomyślu T. oszcz. i poż.	190	48	10	10	28121	44	6922	50	6573	13	27772	07	266	57	144	25	437	43
Rohatynie	.	.	3112	88	78986	85	2050	30	4157	.	81093	55	1260	95	4961	43	1153	64
Rozdole	528	59			14707	38	269	55	203	.	14640	83	749	46	4164	17	200	46
Rudkach	.		803	92	65101	33	2974	81	4204	.	57330	52	1272	72	6299	88	1022	39

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc maj 1892.

Stan bierny

Tow. zaliczkowe w	Stan udziałów i funduszu rezerwowego (wł. majątek) z końcem miesiąca zł	ct.	Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca zł.	ct.	Włożono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Wyjęto w ciągu miesiąca zł.	ct.	Stan z końcem miesiąca zł	ct.	Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca zł.	ct.	Zaciągnięte w ciągu miesiąca zł.	ct.	Spłacone w ciągu miesiąca zł.	ct.	Stan z końcem miesiąca zł.	ct	Saldo rachunku Banku krajowego zł.	ct
Sędziszowie T wz. k.	30171	54	61033	24	1816	60	2932	17	59917	67	31730		13100	.	11000	.	33730		.	
Sieniawie	20955	75	33653	27	1259	23	1523	08	33389	42	1500			.		.	1500			.
Skałacie T. zal. i kr.	21014	10	10854	99	2928	36	6038	94	7744	41	16770	.	7610	75	2350		22030	75	.	.
Sokalu	31982	56	91688	25	5005	22	3159	28	93534	19	18750	.	.	.	.		18750		.	.
Stanisławowie B. zal	44441	15	105660	66	15360	66	24103	50	96926	82	54566	34	42156	25	31519	68	65202	91	5501	88
„ T. wz. k. m.	31264	38	67832	61	14530	20	5313	94	77048	87	14089		2361	.	1930		14520	.	.	
Stryju	33672	41	57376	40	2302	40	2325	24	57353	56	15000	.	3000	.	3000		15000	.	1635	64
Szczércu T. k. z.	3738	62	2782	58	35	25	100	.	2717	83	5142		.	.	105		5037	.	.	
Tłumaczu St. kr.	12341	53	45925	86	1820	46	2994	76	44751	56	4017		.		.	.	4017		251	30
Tyśmienicy K. z	9949	25	26290	80	1499	35	1531	84	26258	3	.	.	.		.		600	.	.	.
Ustrzykach doln	4379	33	1360	54	.		.	.	1360	54	7821	72			100		7721	72	.	
Zbarażu	30629	29	36886	25	1284		1461	17	36709	08	23800	.	3000		3400		23400	.	3540	51
Złoczowie	73345	27	181164	78	9213	25	9819	40	180558	63			.	.	.		.	.	.	
„ K. z.	12889	89	29054	94	4244	40	4725	33	28574	0	1500		4200		.	.	5700	.	.	.
Żółkwi	33570	56	37509	34	6462	50	2854	43	41117	41	51300		1800		1800	.	51300	.	1433	34

Stan czynny

Tow. zaliczkowe w	Saldo odsetek z końcem miesiąca zł.	ct.	Reszta pozycyi stanu biernego z końcem miesiąca zł.	ct.	Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca zł.	ct	Spłacono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Udzielono w ciągu miesiąca zł.	ct	Stan z końcem miesiąca zł.	ct.	Koszta założ., ruchomości i adm. z końcem miesiąca zł.	ct	Reszta pozycyi stanu czynnego z końcem miesiąca zł.	ct.	Gotówka z końcem miesiąca zł.	ct
Sędziszowie T wz. k.	2616	58	4418	36	123123	52	16557	03	18456	.	125022	49	1150	04	2842	32	1839	30
Sieniawie	1833	92	379	86	53286	49	1503	27	2040	.	53823	22	605	17	2484	23	1146	33
Skałacie T. zal. i kr.	2357	72	462	95	47829	85	7713	80	11106	.	51222	05	100	.	643	95	1643	93
Sokalu	844	52	2025	64	133465	69	16669	03	11986		128782	66	1195	38	15585	95	1572	91
Stanisławowie B. zal	3715	37	1398	17	203064	78	45349	68	46709	21	204424	31	4514	81	6717	24	1529	92
„ T. wz. k. m.	4541	38	908	25	111702		23278	40	37946	44	126370	04	1025	35	.	.	877	49
Stryju	2607	88	3557	94	101964	54	12384	50	10596	.	100176	04	1349	57	9559	97	2741	85
Szczércu T. k. z.	266	18	131	01	11658	70	414	77	2.0	.	11493	93	64	67	192	08	139	96
Tłumaczu St. kr.	1807	07	.	.	56646	04	12065	37	13474	10	58054	77	765	21	4038	89	309	59
Tyśmienicy K. z	925	67	457	66	32008	26	860	.	612	.	32256	26	301	21	5493	74	139	68
Ustrzykach doln	213	25	.	.	13099	98	715	74	680		13064	24	347	11	124	49	109	60
Zbarażu	2266	36	2146	23	94381	93	2855	57	4521	.	96047	36	961	85	1495	43	186	83
Złoczowie	4350	90	5947	42	243220	57	8821	04	9392		243791	53	1622	72	18147	55	640	42
„ K. z.	1258	87	393	57	41867	21	2700	09	3624	.	42791	12	1767	69	206	75	4050	78
Żółkwi	.	.	448	99	109779	62	4081	02	8236	.	113934	60	2041	96	11796	13	97	61

cznie, t. j. podupadłe gałęzie przemysłu podtrzymuje i umiejętnie rozwija, stara się przywrócić im zdrowie i siłę odporną — a przedewszystkiem budzi w nich zaufanie we własne siły! Pięknie rozwijająca się fachowa szkoła tkacka w Łańcucie, jest dziełem Towarzystwa zaliczkowego, a teraz, za jego także inicyatywą i pomocą powstaje znów w Rakszawie pierwsza w naszym kraju fachowa szkoła sukiennicza. Towarzystwo handlu skór, utworzone i podtrzymywane przez Tow. zaliczkowe, nie upadło, jak inne ale rozwinęło się, ogarnęło handel wyrobami tkackiemi, i obecnie przeradza się w nową instytucyę pod firmą: *Towarzystwo produkcyjne i handlowe w Łańcucie,* z szerokim programem, które rozpoczyna działalność na gruncie dobrze już przygotowanym, jest to przeważnie zasługą Towarzystwa zaliczkowego.

Ażeby zaś dokładniej obsługiwać i dalsze okolice powiatu, utrzymuje Tow. zaliczkowe w Łańcucie agencyę w Leżajsku, której działalność bardzo wymownie charakteryzują cyfry obrotu, jaki ona miała w roku zeszłym. Rachunek ten przedstawia się jak następuje:

Przychód:

Gotówka z r. 1890	1.140 zł.	80 ct.
Udziały	799 „	— „
Wkładki na oszczędność	25 592 „	58 „
do przeniesienia	27.532 zł.	38 ct.
z przeniesienia	27.532 zł	38 ct.
Zwrot pożyczek	25 093 „	62 „
Pobrane odsetki	6.000 „	36 „
Fundusz rezerwowy (wstępne)	105 „	— „
Koszta administracyi	397 „	67 „
Zaliczki procesowe	500 „	29 „
Bank krajowy	575 „	32 „
Gotówka otrzymana z Dyrekcyi Towarzystwa z Łańcuta	4.000 „	— „
Razem	64.204 zł.	64 ct.

Rozchód:

Zwrot udziałów	1.532 zł.	82 ct.
„ wkładek oszczędności	22.384 „	34 „
Wypłacone pożyczki	19 730 „	— „
„ odsetki	192 „	80 „
„ koszta administracyi	913 „	75 „
„ zaliczki procesowe	523 „	12 „
Zysk z rok 1890	41 „	53 „
Bank krajowy	— „	— „
Zwroty w gotówce Dyrekcyi Towarzystwa w Łańcucie	18.350 „	— „
Gotówka z d. 31. grudnia 1891	536 „	28 „
Razem	64.204 zł.	64 ct.

Wynosił więc cały obrót kasowy w ajencyi 128 409 zł. 28 ct. Pozostaje ona pod kierunkiem p. Antoniego Lukszandla, któremu też ogólne zgromadzenie za ogłędną i skuteczną działalność słusznie należące mu się uznanie wyraziło.

Byłoby do życzenia, ażeby i inne silnej rozwinięte Towarzystwa zaliczkowe brały pod tym względem wzór z Tow. zaliczkowego w Łańcucie, i urządzały agencye, co szczególniej we wschodniej części kraju przeszkodziłoby tworzeniu się słabych lokalnych Towarzystewek w małych miasteczkach, obok których wylęga się zaraz plugastwo żydowskich *Spar & Credit-Vereinów* z któremi owe drobne Towarzystwa nie mogą utrzymywać skutecznej walki konkurencyjnej, gdyż brak im do tego siły. Kierowane zaś silną ręką i z szerszym poglądem centralne Towarzystwo powiatowe, przedstawiałoby przecież większą siłę odporną przeciwko lichwiarskiej konkurencyi, i w ogóle może ono lepiej sterować słabą łódką naszych nieśmiałych prób żeglowania po wartkich prądach konkurencyi ekonomicznej...

Bilans Tow. zaliczkowego w Łańcucie z dniem 31. grudnia 1891 przedstawiał się jak następuje:

Stan bierny:

Udziały	54 390 zł.	94 ct.
Fundusz rezerwowy	26.072 „	20 „
Wkładki oszczędności	400.106 „	14 „
Wierzyciele	61.467 „	43 „
Odsetki naprzód pobrane	2.075 „	07 „
do przeiesienia	544.111 zł.	78 ct.
z przeniesienia	544.111 zł.	78 ct.
Depozyta	1.274 „	56 „
Bank krajowy	855 „	59 „
Fundusz podupadłych członków	193 „	03 „
Rachunek strat i zysków	4.232 „	59 „
Razem	550.672 zł	55 ct.

Stan czynny:

Pożyczki na skrypta i weksle	477.088 zł.	30 ct.
Odsetki należne	12 592 „	03 „
Odsetki naprzód zapłacone	467 „	64 „
Koszta założenia i ruchomości	1.476 „	54 „
Zaliczki procesowe	4 852 „	73 „
Lokacye gotówki	12.205 „	40 „
Rachunek różnych (bieżące)	5.830 „	23 „
Nieruchomości	12.231 „	52 „
Koszta administracyi: zaliczki na płace, zapas druków i opału	898 „	50 „
Zaliczka na lokal	800 „	— „
Fundusz rezerwowy	13.464 „	78 „
Zaliczka adwokata	318 „	60 „
Fundusz dla podupadłych członków	193 „	03 „
Z rach. kas z 31 grudnia w Łańcucie	7.715 „	97 „
„ „ „ „ w agencyi	536 „	28 „
Razem	550.672 zł.	55 ct.

Według uchwał ostatniego ogólnego zgromadzenia, które odbyło się w dniu 27. maja b. r. czysty zysk

z roku 1891 wynoszący 4.237 zł. ma być rozdzielony w następujący sposób:

a) sumę 2.467 zł. 90 ct. przeznaczono na 5%wą dywidendę od udziałów;

b) sumę 800 zł. przeznaczono na tantiemę za ubiegły (1891) rok dla członków Dyrekcyi i ich zastępców;

c) dla urzędników Towarzystwa przeznaczono tytułem remuneracyi sumę 300 zł.;

d) dla woźnego Towarzystwa tytułem remuneracyi 20 zł.;

e) na fundusz dla majątkowo podupadłych członków Towarzystwa sumę 100 zł.;

f) na rezerwę strat do dyspozycyi Dyrekcyi i Rady nadzorczej Towarzystwa 150 zł.;

g) dla zarządu powiatowego Kółek rolniczych 30 zł.;

h) dla gminy Soniny na restauracyę kościoła 50 zł.;

i) na budowę Domu narodowego w Cieszynie 30 zł.;

j) na stypendya dla uczniów szkoły tkackiej 60 zł.;

k) dla Towarzystwa oświaty „Mrówka“ w Łańcucie 20 zł.;

l) dla Towarzystwa Sokoł w Łańcucie na budowę własnego domu, względnie własnej sali 50 zł. z tem zastrzeżeniem, że gdyby ta budowa do skutku nie przyszła rzeczona suma przejdzie do funduszu na rzecz fundacyi pod wezwaniem św. Józefa;

ł) dla podupadłych rzemieślników imienia Franciszka Józefa 20 zł.;

m) dla straży ogniowej ochotniczej 25 zł.;

n) na bursę dla uczniów szkoły tkackiej 50 zł.;

o) dla pogorzelców w Siennowie 30 zł;

p) dla pogorzelców w Przeworsku 34 zł. 69 ct.

Skład zarządu Towarzystwa jest następujący: *Rada nadzorcza*: prezes Kellerman Józef, właściciel dóbr, członek Rady powiatowej etc., zastępca prezesa Drohojowski Zygmunt, właściciel dóbr, członek Rady powiatowej, sekretarz Zabielski Antoni administrator dóbr. Członkowie: Cetnarski Jan, burmistrz m. Łańcuta, członek Wydziału Rady powiatowej, Fleszar Teofil, dyrektor fabryki rosolisów, Krzan Jakób, właściciel realności, członek Rady miejskiej, Lukszandel Antoni, emeryt. c. k kontrolor, członek Rady pow., Mac Adam, właściciel realności w Kańcudze, Metzger Fryderyk, rolnik, członek Rady powiatowej, Pacuła Jędrzej, rolnik, członek Rady powiatowej, Pogorowski Jędrzej, pełnomocnik dóbr ordynacyi Przeworskiej, Tonia Tomasz, rolnik, członek Wydziału Rady powiatowej, Trójnar Antoni, rolnik, członek Wydziału Rady powiatowej, Wodecki Jan, burmistrz m. Przeworska, notaryusz, członek Rady powiatowej. *Dyrekcya:* dyrektorowie: Oborski Wacław, właściciel dóbr, członek Wydziału Rady powiatowej, Gaweł Józef, c. k. pocztmistrz, zastępca burmistrza, Żardecki Bolesław, szef biura Tow., poseł na Sejm krajowy, zast. prezesa Rady powiatowej w Łańcucie; zastępcy: dr. Fleszar Jan, lekarz miejski, Tyrawski Maryan, kontrolor browaru łańcuckiego.

Agencya Leżajska ma swoją osobną Radę zarządzającą w której skład wchodzą pp. Dziurzyński Franciszek, właściciel realności i kancelista sądowy, ks. Józef Mytkowicz i Antoni Lukszandel jako kierownik.

Walne zgromadzenie zakończyło swoje obrady z uczuciem miłego zadowolenia z powodu stwierdzonego świetnego rozwoju Towarzystwa, a wyrazem tego zadowolenia jest uchwała, wyrażająca Dyrekcyi serdeczne uznanie i podziękowanie. O ile zaś Towarzystwo zaliczkowe jest w całym powiecie popularnem i szanowanem, dowodzi tego najlepiej fakt, że główny jego kierownik, poseł Żardecki, należy do najpopularniejszych i najbardziej szanowanych osobistości w powiecie — głównie dlatego, iż w nim widzi i uznaje wdzięczna ludność uosobienie pożytecznej działalności Towarzystwa zaliczkowego.

Każdemu z naszych Towarzystw związkowych życzymy tak pięknego rozwoju — i takiego uznania!

Ruch stowarzyszeń.

Zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Dziennik urzędowy ogłasza w miesiącu maju b. r. następujące zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Zmiany w Dyrekcyi:

C. k. sąd obwodowy jako handlowy w Tarnopolu ogłasza, że w rejestrze stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych przy firmie Vorschuss et Credit Verein in Skałat, registrirte Genossenschaft mit beschränkter Haftung“, po polsku „Towarzystwo zaliczkowe i kredytowe w Skałacie, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką“, uwidoczniono, iż na walnem zgromadzeniu tego Towarzystwa, na dniu 23. marca 1892 odbytem, wybrany został w miejsce zmarłego Mendla Stöckla, sekretarzem Towarzystwa Izrael Sass właściciel realności w Skałacie.

(Uchwała z dnia 30. kwietnia 1892. l. 5.891).

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: **Teofil Merunowicz.** Z I. Związkowej Drukarni we Lwowie, hotel Żorża.